

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Prezenta lege reglementează cadrul general pentru realizarea reformei sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, prin operaționalizarea și prioritizarea măsurilor pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, precum și pentru îndeplinirea indicatorilor cantitativi stabiliți în Planul Național de Redresare și Reziliență, Componenta 13 – Reforme sociale, Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, și în strategiile naționale din domeniul dizabilității.

(2) Prezenta lege se aplică atât autorităților și instituțiilor publice centrale, cât și celor locale cu atribuții în desfășurarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

Art. 2. – Procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități reprezintă prioritate și responsabilitate națională, în conformitate cu prevederile Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată prin Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările ulterioare.

Art. 3. – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, denumită în continuare *Autoritatea*, coordonează metodologic procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de mecanism de coordonare a implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, denumită în continuare *Convenția*.

Art. 4. – În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *beneficiu de tranziție* – sumă de bani acordată ori de câte ori situația o impune, de la bugetul de stat sau din fonduri externe nerambursabile, persoanei adulte cu dizabilități, pentru prevenirea instituționalizării acesteia sau pentru pregătirea transferului dintr-un centru rezidențial în comunitate în baza evaluării nevoilor individuale de viață în comunitate ale acesteia; acoperă costuri de reparații, lucrări de adaptare a locuinței, achiziție a consumabilelor de uz casnic, mutare a bunurilor personale, transport, contractare de servicii necesare, de tip: igienizare, instalare de utilități, plata serviciilor sociale de care beneficiază în comunitate și alte cheltuieli necesare traiului independent sau în situații de urgență/criză;

b) *beneficiu pentru locuire* – sumă de bani acordată de la bugetul de stat sau din fonduri externe nerambursabile sub formă de indemnizație lunară, persoanei adulte încadrată în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, în baza evaluării nevoilor individuale de viață în comunitate, în vederea administrării unei locuințe de către aceasta; include plata chiriei pentru locuințele închiriate din mediul privat sau din fondul de locuințe sociale, plata asigurării împotriva dezastrelor naturale, a serviciilor de utilități publice și a reparațiilor curente;

c) *centrare pe persoană* – acordarea sprijinului pentru un trai independent într-un mod individualizat care corespunde aspirațiilor, nevoilor și preferințelor persoanei adulte cu dizabilități. Persoana adultă cu dizabilități poate alege serviciile și modul în care îi sunt furnizate, inclusiv prin posibilitatea de a le putea contracta direct, de a decide modul, intensitatea și frecvența furnizării acestor servicii sau de a participa la pregătirea personalului implicat în furnizarea serviciilor;

d) *dreptul la viață independentă* – dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, și de a se bucura pe deplin de integrarea în comunitate și participare la viața acesteia;

e) *guvernanță* – proces în care actori diferiți, publici și privați, se manifestă voluntar, cu intenția de a participa la reglementarea unor aspecte societale, la luarea deciziilor și la rezolvarea diferendelor;

f) *guvernanță în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități* – coordonare eficace și eficientă a procesului prin care este realizată, implementată, monitorizată, evaluată sau controlată protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități, în scopul asigurării respectării intereselor acestora;

g) *indicatori-cheie de performanță* – indicatori care măsoară progresul și rezultatul politicilor de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități;

h) *îngrijitor informal al persoanei adulte cu dizabilități* – persoana necalificată, membru al familiei, rudă, prieten, vecin sau orice altă persoană care asigură îngrijirea personală, respectiv ajutorul pentru efectuarea activităților zilnice de către persoana cu dizabilități încadrată în grad de handicap grav sau accentuat, alta decât asistentul personal al persoanei cu handicap grav, asistentul personal profesionist sau însoțitorul acordat în sistemul unitar de pensii publice;

i) *locuire incluzivă* – formă de găzduire bazată pe asigurarea respectării setului de standarde cu privire la principiile alegerii și controlului, non-segregării, adaptării, accesibilității, sustenabilității, diversității, siguranței și separării furnizării locuirii de furnizarea serviciilor de sprijin;

j) *parcurs de trai independent* – etapele stabilite pentru o persoană adultă cu dizabilități în baza evaluării nevoilor specifice, astfel încât aceasta să se bucure de dreptul de a trăi independent în comunitate; etapele cuprind: pregătirea, tranziția în comunitate, monitorizarea, evaluarea regulată a situației și a progresului persoanei;

k) *plan de dezinstituționalizare* – plan la nivel de centru rezidențial, elaborat de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București în conformitate cu modelul-cadru din ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pe baza planurilor individuale dezvoltate pentru fiecare persoană cu dizabilități care trăiește în centru; planul sintetizează soluțiile identificate pentru fiecare persoană și resursele necesare pentru implementarea acestora;

l) *proces de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități* – proces planificat prin care se asigură persoanelor adulte cu dizabilități servicii corespunzătoare nevoilor specifice, accesibile și de calitate în comunitate, pentru a facilita tranziția acestor persoane din instituții rezidențiale și incluziunea lor în comunitate; procesul de dezinstituționalizare este corelat cu și condiționat de punerea în aplicare a măsurilor de prevenire a instituționalizării sau a re-instituționalizării realizate la nivel local;

m) *rețea de locuințe incluzive* – cuprinde locuințele din comunitate, închiriate, construite sau achiziționate sau în proprietate personală a persoanelor adulte cu dizabilități, care respectă setul de standarde cu privire la principiile alegerii și controlului, non-segregării, adaptării, accesibilității, sustenabilității, diversității, siguranței și separării furnizării locuirii de furnizarea serviciilor de sprijin;

n) *stimulent de inserție pe piața muncii* – sumă de bani acordată pe durată determinată de la bugetul de stat sau din fonduri externe nerambursabile, în baza evaluării nevoilor individuale de dezvoltare a deprinderilor vocaționale și de muncă ale persoanei încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu în vederea facilitării ocupării sau păstrării unui loc de muncă de către aceasta;

o) *situații de urgență/criză* – situații în care persoana adultă cu dizabilități trebuie să se mute în alt spațiu de locuit decât cel pe care îl ocupă.

CAPITOLUL II

Principii

Art. 5. – Principiile care stau la baza prezentei legi sunt:

a) principiul subsidiarității care prevede că promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități revin, în principal, familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu dizabilități și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice

locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilități și autorităților administrației publice centrale;

b) principiul parteneriatului care implică cooperarea strânsă între autoritățile publice de la toate nivelurile și sectoarele public și privat astfel încât toate părțile implicate să fie consultate și angajate în mod corespunzător; cooperarea include autoritățile naționale și locale responsabile pentru managementul sistemului de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități; beneficiarii serviciilor, inclusiv cei potențiali, și organizațiile care îi reprezintă; furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii;

c) principiul colaborării cu sindicatele, patronatele, angajatorii, organizațiile neguvernamentale și alte organisme în planificarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea realizării proiectelor destinate procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități;

d) principiul eficacității utilizării fondurilor în cadrul asigurării tranziției de la îngrijirea instituționalizată la servicii de sprijin în familie și în comunitate, în sensul excluderii oricărui tip de finanțare de acțiuni care ar putea determina forme de segregare sau discriminare;

e) principiul nediscriminării în sensul realizării măsurilor specifice necesare pentru a accelera egalitatea *de facto* a persoanelor cu dizabilități;

f) principiul abordării centrate pe persoană, în sensul respectării cerințelor persoanei cu dizabilități care a decis serviciile de care are nevoie și modul de furnizare al acestora, precum și luării în considerare a părerilor acesteia față de evaluarea serviciilor pe care le primește;

g) principiul incluziunii și accesibilității în sensul creării de oportunități egale, accesibile fără discriminare și al respectării dreptului oricărei persoane de a beneficia de avantajul deplin al oportunităților oferite pentru a depăși dezavantajele și excluziunea socială și economică;

h) principiul non-segregării în sensul analizei investițiilor astfel încât să nu existe nicio posibilitate de a dezvolta servicii noi segregate, concentrări de servicii numai într-o anumită zonă a comunității sau de a întreține pe cele deja segregate;

i) principiul desegregării în sensul utilizării fondurilor de la bugetul de stat sau nerambursabile pentru eliminarea sau diminuarea semnificativă a segregării, sub forma sprijinului pentru a reloca persoane adulte cu dizabilități din zone segregate în comunități nesegregate;

j) principiul consultării și implicării persoanelor cu dizabilități, a reprezentanților și a organizațiilor lor presupune că nicio măsură care

vizează o persoană cu dizabilități nu va fi luată în lipsa deciziei informate și, dacă e cazul, asistate, a persoanei respective.

Art. 6. – În cadrul procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități autoritățile și instituțiile publice au obligația respectării principiilor prevăzute la art. 5.

CAPITOLUL III

Scop, indicatori și obiective

Art. 7. – (1) Procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități are ca scop asigurarea exercitării dreptului la viață independentă a persoanelor adulte cu dizabilități.

(2) Realizarea scopului prevăzut la alin. (1) include:

a) creșterea eficienței și eficacității politicilor de protecție și sprijin ale persoanelor cu dizabilități;

b) promovarea colaborării și cooperării între administrația publică locală și administrația publică centrală și între administrațiile publice locale și intensificarea activităților de administrație social-comunitară în interesul persoanelor adulte cu dizabilități;

c) consolidarea metodei managementului de caz în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități și a rolului managerului de caz, asigurarea pregătirii corespunzătoare a acestuia, cu încorporarea metodei planificării centrate pe persoană;

d) dezvoltarea, diversificarea și consolidarea serviciilor comunitare;

e) furnizarea de servicii de calitate și centrate pe persoană, care să ofere sprijin adecvat și integrat persoanelor adulte cu dizabilități pentru a trăi independent și integrate în comunitate, printr-un corp de angajați pregătit corespunzător;

f) promovarea perspectivelor de angajare a persoanelor adulte cu dizabilități, prin acțiuni de combatere a prejudecăților;

g) îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale și din comunitate la sistemele de educație și sănătate;

h) diversificarea și coordonarea acțiunilor de sensibilizare, conștientizare și combatere a prejudecăților legate de dizabilitate pentru creșterea încrederii populației în potențialul persoanelor cu dizabilități și a valorii pe care acestea o pot aduce în comunitate.

Art. 8. – (1) Indicatorii-cheie de performanță ai politicii publice privind procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități sunt:

a) procentul de 32% cu care se reduce la nivel național, numărul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

b) procentul de 10% cu care se reduce la nivel național, în perioada 1 iulie 2026 – 31 decembrie 2030, numărul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

(2) Începând cu anul 2023, anual, autoritățile administrației publice locale urmăresc stadiul realizării indicatorilor-cheie de performanță.

Art. 9. – (1) Obiectivele planificate la nivel național, ca ținte asociate indicatorilor-cheie de performanță, sunt:

a) Obiectivul 1: Până la data de 30 iunie 2026, cel puțin 32% din numărul de persoane adulte cu dizabilități instituționalizate să beneficieze de sprijin în vederea dezinstituționalizării și de punerea în aplicare a parcursului de trai independent;

b) Obiectivul 2: Până la data de 30 iunie 2026, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 32% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

c) Obiectivul 3: În perioada 1 iulie 2026 – 31 decembrie 2030, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 10% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

(2) Obiectivele planificate la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București se stabilesc prin ordin al președintelui Autorității.

Art. 10. – (1) Monitorizarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități este realizată de Autoritate împreună cu autoritățile și instituțiile publice centrale și locale.

(2) Metodologia de monitorizare a procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități prevăzută la alin. (1) se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Începând cu anul 2023, anual, Autoritatea elaborează și publică pe site, inclusiv în format accesibil, raportul de analiză privind stadiul realizării indicatorilor-cheie de performanță și al procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități la nivel național și local.

Art. 11. – Pentru monitorizarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, tipurile utilizate de indicatori sunt:

a) indicatori de progres, care urmăresc stadiul implementării măsurilor de prevenire a instituționalizării și de accelerare a procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități;

b) indicatori de rezultat al măsurilor, care surprind schimbările directe sau indirecte la nivelul politicilor și serviciilor, schimbări declanșate ca urmare a implementării uneia sau mai multor măsuri prevăzute.

Art. 12. – (1) În vederea asigurării atingerii țintelor prevăzute la art. 9, în centrele rezidențiale publice care au în implementare planuri de restructurare nu se efectuează admiteri ale persoanelor adulte cu dizabilități.

(2) Autoritățile administrației publice locale împreună cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, urmăresc realizarea scopului, a obiectivelor și indicatorilor de performanță aferenți procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

Art. 13. – Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, admiterea în centre rezidențiale se realizează pe baza metodologiei de admitere a persoanei cu dizabilități în mediul rezidențial, care se aprobă prin ordin al președintelui Autorității și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CAPITOLUL IV

Asigurarea mecanismului de guvernare în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități

Art. 14. – (1) La nivel central, măsurile de accelerare a procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități cuprind:

a) înființarea Comitetului național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării, cu rol consultativ și ai căror membri desfășoară activitate neremunerată, din care fac parte reprezentanți ai Ministerului Muncii și Solidarității Sociale la nivel de secretar de stat, coordonator al domeniului asistenței sociale, reprezentanți ai direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, ai instituțiilor care funcționează în subordinea, respectiv sub autoritatea acestuia, reprezentanți ai punctelor de contact înființate în conformitate cu Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, ai structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale precum și reprezentanți ai organizațiilor de autoreprezentanți, ai organizațiilor persoanelor cu dizabilități, desemnați prin ordin al președintelui Autorității la propunerea conducerii acestora; în cadrul activității se analizează stadiul realizării scopului, obiectivelor, măsurilor și indicatorilor-cheie de performanță; regulamentul de organizare și funcționare al Comitetului național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;

b) înființarea, pe lângă Comitetul național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării, a unui Grup consultativ independent al societății civile cu privire la dezinstituționalizare și integrare în comunitate, din care fac parte, în mod voluntar și în urma unei selecții transparente, reprezentanți ai organizațiilor de drepturile omului, de autoreprezentanți, ale persoanelor cu dizabilități sau care lucrează cu și pentru persoane cu dizabilități, ai furnizorilor de servicii sociale, acreditați potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, și ai căror membri desfășoară activitate neremunerată.

(2) La nivelul Autorității, măsurile de accelerare a procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități cuprind:

a) întărirea coordonării cu scopul de a asigura caracter unitar și eficient al aplicării reglementărilor în vederea eliminării barierelor care pot împiedica buna desfășurare a procesului de dezinstituționalizării;

b) înființarea și asigurarea funcționării Comitetului Tehnico-Economic pentru Domeniul Dizabilității și ai căror membri desfășoară activitate neremunerată, ca organism de analiză și avizare în sprijinul Autorității, a documentațiilor tehnico-economice elaborate de specialiști sau a altor documentații din domeniul investițiilor, pentru obiectivele de investiții sau lucrările de intervenție finanțate din fonduri publice ori din fonduri nerambursabile, din cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu dizabilități și pentru care președintele Autorității are calitatea de ordonator terțiar de credite; componența Comitetului Tehnico-Economic pentru Domeniul Dizabilității se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în baza desemnării reprezentanților de către următoarele instituții: Autoritatea, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Inspekția Muncii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Inspectoratul de Stat în Construcții.

c) asigurarea monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în cadrul procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării, în conformitate cu setul de proceduri și instrumente, care se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;

d) asigurarea calității vieții persoanelor adulte cu dizabilități prin actualizarea anuală a standardelor de cost pentru serviciile sociale din domeniul dizabilității, pe baza metodologiei care se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;

e) asigurarea transparenței activității de raportare privind realizarea procesului de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, stadiul implementării Convenției, precum și implementarea prevederilor strategiilor naționale și a altor obligații asumate în domeniu;

f) întărirea controlului prin:

(i) solicitarea de puncte de vedere și recomandări din partea Grupului consultativ independent al societății civile cu privire la dezinstituționalizare și integrare în comunitate, referitor la conformitatea planurilor de dezinstituționalizare la nivel de centre rezidențiale cu prevederile Convenției;

(ii) verificarea, împreună cu Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială prin agențiile pentru plăți și inspecție socială județene precum și a municipiului București, a modului în care serviciile sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități asigură îndeplinirea prevederilor standardelor specifice minime obligatorii de calitate și ale strategiilor naționale în domeniul dizabilității și altele.

Art. 15. – (1) La nivel local, măsurile de accelerare a procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități cuprind înființarea unui Comitet pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București, cu rol consultativ și ai căror membri desfășoară activitate neremunerată, pentru analiza stadiului realizării măsurilor, obiectivelor și indicatorilor acestui proces.

(2) Comitetul prevăzut la alin. (1) este format din reprezentanți ai: consiliilor județene/locale ale sectoarelor municipiului București, instituțiilor prefectului, direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, direcțiilor de asistență socială sau, după caz, ai serviciilor publice de asistență socială, agențiilor pentru plăți și inspecție socială, inspectoratelor școlare, direcțiilor de sănătate publică, agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene precum și a municipiului București, direcțiilor pentru cultură, direcțiilor pentru familie și tineret, direcțiilor de sport, regiilor de transport, reprezentanți ai persoanelor cu dizabilități și ai organizațiilor acestora, persoane cu dizabilități care trăiesc în centre rezidențiale, precum și invitați din cadrul altor instituții în funcție de particularitățile și nevoile persoanelor cu dizabilități care ajung în comunități; regulamentul de organizare și funcționare al Comitetului pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv local al sectorului municipiului București, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

(3) Comitetul prevăzut la alin. (1) se întrunește în ședință ordinară trimestrial, la convocarea directorului general al direcției generale de asistență socială și protecția copilului, precum și în ședință extraordinară, ori de câte ori este necesar, la cererea motivată a acestuia sau a unui membru.

Art. 16. – Autoritățile publice centrale implicate în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități au ca principale responsabilități:

a) acordă sprijin în domeniul lor specific de activitate autorităților și instituțiilor publice locale, la solicitarea acestora;

b) asigură pregătire, instruire sau informare, în baza tematicilor stabilite și a materialelor utilizate în procesul de formare elaborate de Autoritate, pentru personalul de la nivelul unităților sau subdiviziunilor administrativ-teritoriale cu atribuții în asistență socială;

c) finanțează proiecte și programe pentru exercitarea dreptului la autoreprezentare și autodeterminare;

d) informează furnizorii de servicii sociale acreditați în condițiile legii despre importanța dezvoltării și furnizării de servicii pentru a sprijini viața independentă și integrarea în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități;

e) consolidează colaborarea dintre furnizorii de servicii publici și privați și autorități locale;

f) asigură suport pentru familie prin: elaborarea și diseminarea de materiale de informare, finanțarea de proiecte în condițiile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, desfășurarea unor acțiuni sau evenimente în care familiile persoanelor cu dizabilități să fie implicate;

g) elaborează și implementează planul-cadru de comunicare la nivel național și oferă suport operațional autorităților și instituțiilor publice locale în elaborarea și implementarea planurilor la nivel județean și local;

h) contribuie cu informații și date la analiza periodică a stadiului implementării procesului.

Art. 17. – Prin funcțiile sau atribuțiile aferente domeniilor proprii de competență, următoarele autorități și instituții publice contribuie la realizarea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități, astfel:

a) prin funcția de reglementare, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale emite actul normativ referitor la actualizarea standardelor de cost pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, la propunerea Autorității, pe baza metodologiei prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. d);

b) prin atribuția de control, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială controlează modul în care sunt respectate prevederile legale privind stabilirea, acordarea și promovarea drepturilor sociale ale persoanelor cu dizabilități care au făcut tranziția din mediul rezidențial în comunitate;

c) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă urmărește asigurarea creșterii șanselor de ocupare și a incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități în căutarea unui loc de muncă, prin acordarea, în condițiile legii, de servicii și măsuri active de stimulare a ocupării, în condițiile legii;

d) Consiliul de monitorizare a implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, înființat în baza Legii nr. 8/2016, cu modificările și completările ulterioare, prin exercitarea atribuțiilor prevăzute la art.4 din aceeași lege.

Art. 18. – Atribuțiile Autorității în ceea ce privește desfășurarea procesului de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități cuprind:

a) reglementarea activității de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități;

b) coordonarea și îndrumarea metodologică a activității entităților publice și private implicate în proces, la solicitarea acestora;

c) monitorizarea, evaluarea și controlul activităților de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, direct și prin intermediul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;

d) operaționalizarea conceptului de viață independentă în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități;

e) realizarea monitorizării asigurării planificării centrate pe persoană;

f) modificarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități în scopul asigurării abordării centrate pe persoană;

g) reglementarea cadrului de furnizare și monitorizare a serviciilor sociale pentru persoane adulte cu dizabilități, cu caracter pilot, național, intercomunitar sau multifuncțional;

h) reglementarea asistenței personale astfel încât persoanele cu dizabilități să aleagă unde și cum doresc să trăiască, cu sprijin;

- i) reglementarea și finanțarea de programe de instruire a persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale și din comunitate;
- j) reglementarea acordării de facilități și servicii de suport pentru îngrijitorul informal al persoanei adulte cu dizabilități;
- k) elaborarea setului de standarde de locuire incluzivă în comunitate, care se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;
- l) realizarea unei evaluări a resurselor necesare la nivel național, pentru a fundamenta finanțarea adecvată a procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități;
- m) elaborarea indicatorilor de monitorizare și a unui plan național de monitorizare care să surprindă progresul în implementarea procesului și a prevederilor strategiilor naționale în domeniu, cu implicarea organizațiilor persoanelor cu dizabilități și a societății civile, care se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;
- n) implicarea persoanelor cu dizabilități în orice decizie cu privire la viața lor și ascultarea opiniei acestora.

Art. 19. – La nivel județean și local, în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și realizare a obiectivelor planificate, autoritățile administrației publice au următoarele responsabilități:

- a) includerea măsurilor privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități în strategiile locale de dezvoltare a serviciilor sociale și asigurarea de resurse umane, financiare, materiale sau de infrastructură și/sau tehnologice corespunzătoare nevoilor identificate și planificate pentru implementarea acestora pe baza metodologiei Autorității, precum și pentru atingerea indicatorilor de monitorizare a procesului;
- b) monitorizarea implementării măsurilor de dezinstituționalizare prevăzute în strategiile de dezvoltare a serviciilor sociale și în planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale;
- c) elaborarea unui plan de management al riscului, la nivel de centru rezidențial, urmărind cel puțin trei componente: risc tehnic, risc financiar și risc privind resursele umane și aplicarea de măsuri corective, după caz;

d) desemnarea de manageri de caz cu atribuții de pregătire și coordonare a tranziției pentru fiecare persoană adultă cu dizabilități transferată în comunitate din mediul rezidențial;

e) pregătirea unui plan de contingență, ca plan de intervenție pentru persoana adultă cu dizabilități aflată în situație de risc de re-instituționalizare, prin care să asigure menținerea persoanei în comunitate;

f) actualizarea hărții serviciilor publice și private existente, la care au acces persoanele cu dizabilități, cu descrierea detaliată a tipurilor de intervenții asigurate: de locuire, sociale, sănătate și reproducere, de sprijin pentru educație, de transport, de asistență juridică, de sprijin în luarea deciziilor, de socializare, sport, cultură și alte asemenea, a locurilor disponibile și a criteriilor de admitere, precum și a gradului de accesibilizare fizică, comunicațională și informațională;

g) elaborarea și implementarea planurilor de dezinstituționalizare la nivelul centrelor rezidențiale;

h) plasarea persoanelor adulte cu dizabilități transferate din mediul rezidențial în comunitate sau a celor aflate în risc de instituționalizare, pe prima poziție a listei constituite în vederea acordării de locuințe sociale;

i) desfășurarea demersurilor necesare pentru creșterea anuală a numărului de locuințe sociale;

j) desfășurarea de campanii de comunicare în comunitățile de destinație, folosind planurile-cadru de comunicare;

k) utilizarea Sistemului național de management privind dizabilitatea dedicat colectării, stocării și diseminării informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități.

Art. 20. – (1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului județeană, respectiv a sectorului municipiului București, asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciilor publice de asistență socială de la nivelul orașelor, municipiilor, comunelor în ceea ce privește desfășurarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

(2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului desemnează unul sau mai mulți asistenți sociali pentru a menține legătura cu serviciile publice de asistență socială prevăzute la alin. (1).

(3) Asistenții sociali desemnați în condițiile alin. (2) au următoarele obligații:

a) să organizeze întâlniri lunare de lucru între angajații direcției generale de asistență socială și protecția copilului, asistenții sociali și managerii de caz de la nivelul altor servicii publice de asistență socială;

b) să furnizeze altor servicii publice de asistență socială informații cu privire la desfășurarea la nivel național a procesului, precum și cu privire la oportunitățile de schimb de experiență cu alte comunități;

c) să sprijine activitatea managerilor de caz în tranziția persoanelor adulte cu dizabilități din mediul rezidențial în comunitate;

d) să asigure legătura dintre serviciul public de asistență socială și celelalte compartimente ale direcției generale de asistență socială și protecția copilului, precum și cu alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului, după caz;

e) să asigure legătura dintre alte servicii publice de asistență socială și protecția copilului cu alte entități de drept public sau privat implicate în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități;

f) să sprijine activitatea în teren a reprezentantului serviciului public de asistență socială de la nivel local sau a managerului de caz, la solicitarea acestuia, prin participare și intervenție, atunci când situația o impune;

g) să faciliteze colaborarea între serviciile publice de asistență socială, precum și cu organizațiile neguvernamentale care activează la nivelul unității administrativ-teritoriale;

h) să sprijine serviciul public de asistență socială în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului, a cursurilor de formare continuă și a surselor de finanțare pentru acestea;

i) să sprijine serviciul public de asistență socială în activitatea de înființare și organizare a serviciilor sociale comunitare pentru persoane adulte cu dizabilități;

j) să sprijine serviciul public de asistență socială în activitatea de elaborare a strategiilor pentru dezvoltarea serviciilor sociale și a planurilor de acțiune locale, corelate cu strategia județeană și cu strategiile naționale în domeniul dizabilității.

(4) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului județeană, respectiv a sectoarelor municipiului București, desfășoară lunar sau trimestrial, după caz, întâlniri de lucru cu asistenții sociali desemnați să mențină legătura cu serviciile publice de asistență socială

din unitățile administrativ-teritoriale de la nivelul județului, pentru a analiza situațiile din teritoriu și a decide măsurile necesare.

Art. 21. – În vederea asigurării unei administrări corecte și eficiente a rețelei de locuințe incluzive în comunitate, începând cu 1 ianuarie 2024, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București organizează compartimentul locuire incluzivă, potrivit art. 11 alin. (3) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL V

Asigurarea mecanismului de finanțare a măsurilor prevăzute în cadrul procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor cu dizabilități

Art. 22. – Furnizarea serviciilor sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități de către furnizori de servicii sociale acreditați în condițiile legii, publici sau privați, se realizează în baza măsurilor de protecție stabilite în cadrul procesului de evaluare în vederea încadrării în grad de handicap, potrivit art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 23. – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la 31 decembrie 2030, serviciile sociale destinate persoanelor cu dizabilități care beneficiază de măsuri de protecție de tip: asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipa mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu și centre de zi se pot înființa și finanța din fonduri externe nerambursabile.

(2) Finanțarea măsurilor de protecție pentru persoanele adulte cu dizabilități furnizate de furnizorii de servicii sociale privați, acreditați în condițiile legii, în condițiile prevăzute la art. 5 pct. 23¹ din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se realizează în baza contractării prevăzute la art. 33 alin. (2) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Finanțarea de la bugetul de stat, a serviciilor sociale de tip rezidențial prevăzute la art. 51 alin. (3) din Legea nr. 448/2006,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, este condiționată de realizarea indicatorilor-cheie de performanță prevăzuți la art. 8, pe baza unei metodologii aprobată prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 24. – Începând cu data de 1 ianuarie 2026, finanțarea sumelor prevăzute la art. 46 și 47 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în baza numărului de beneficiari comunicați de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

Art. 25. – (1) În vederea eliminării riscurilor de instituționalizare sau de re-instituționalizare, persoanele adulte cu dizabilități beneficiază de servicii sociale în mod concomitent sau în complementaritate cu alte tipuri de servicii sociale sau: educaționale, culturale, de sănătate, de ocupare, altele.

(2) Pentru a preveni instituționalizarea persoanelor adulte cu dizabilități aflate în situații de vulnerabilitate sau de risc, autoritățile administrației publice locale identifică nevoile de servicii sociale la nivelul comunității, pe baza metodologiei de evaluare periodică a nevoilor de servicii sociale la nivel local, inclusiv pentru identificarea nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, aprobată prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Pentru asigurarea nevoilor identificate în condițiile alin. (2), autoritățile administrației publice locale includ serviciile sociale necesare în strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale, precum și în planul anual de acțiune privind serviciile sociale.

(4) Evaluarea, monitorizarea și controlul privind respectarea standardelor specifice minime obligatorii de calitate pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități sunt în competența Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București.

Art. 26. – (1) În vederea eliminării riscurilor de instituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, aflate în familii sau care trăiesc independent, acestea pot beneficia de un îngrijitor informal, definit la art. 4 lit. h).

(2) Îngrijitorul informal al persoanei adulte cu dizabilități are acces la serviciile sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități unde poate beneficia de activități de: informare și consiliere socială, consiliere psihologică, suport individual sau de grup, instruire, serviciu de tip respiro și altele.

Art. 27. – În vederea asigurării de servicii diversificate în funcție de nevoile identificate ale comunității, Autoritatea poate organiza și finanța servicii sociale specifice cu caracter național, intercomunitar sau multifuncțional.

Art. 28. – (1) Pentru a răspunde nevoilor particulare ale persoanelor adulte cu dizabilități sau măsurilor inovative de abordare în domeniul dizabilității, Autoritatea poate înființa și finanța centre pilot pentru o perioadă determinată, în nume propriu sau în parteneriat.

(2) Finanțarea centrelor pilot se asigură integral de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității, sau din fonduri externe nerambursabile.

(3) Evaluarea activităților desfășurate în cadrul centrelor pilot se face de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în vederea stabilirii posibilităților de multiplicare.

(4) Criteriile privind înființarea, metodologia de organizare, funcționare, finanțare, monitorizare și evaluare a serviciilor precum și standardele specifice minime de calitate obligatorii pentru centrele pilot se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 29. – (1) Autoritatea poate aproba organizarea și funcționarea de servicii sociale specifice cu caracter național pentru persoanele adulte cu dizabilități, în condițiile fundamentării temeinice a nevoilor în acest sens a unui grup vulnerabil sau a unei comunități.

(2) Finanțarea serviciilor sociale cu caracter național se asigură integral de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității, prin transferuri către bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului

judetene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, la solicitarea fundamentată a acestora.

(3) Pe perioada în care o persoană cu dizabilități beneficiază de servicii sociale specifice cu caracter național, finanțarea măsurilor de protecție se face către serviciul cu caracter național, în condițiile suspendării pe perioada respectivă a plății standardului de cost pentru un alt serviciu social de același tip asigurat persoanei în cauză.

(4) Criteriile privind înființarea, metodologia de organizare, funcționare, finanțare, monitorizare și evaluare a serviciilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 30. – (1) În vederea asigurării serviciilor necesare persoanelor adulte cu dizabilități și în funcție de nevoile identificate, autoritățile administrației publice locale pot înființa, organiza, administra și finanța servicii sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități cu caracter intercomunitar, prin asociere cu alte autorități ale administrației publice locale sau cu alți furnizori privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii.

(2) Structura constituită conform alin. (1) se licențiază în condițiile legii.

(3) Cotele de finanțare a serviciilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc pe baza standardelor de cost proporțional cu numărul persoanelor cu dizabilități care au domiciliul sau reședința în fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale asociate.

(4) Criteriile privind înființarea, metodologia de organizare, funcționare, finanțare, monitorizare și evaluare a serviciilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 31. – (1) Pentru a putea răspunde nevoilor diferite ale membrilor din diverse grupuri vulnerabile dintr-o comunitate, în funcție de nevoile identificate, autoritățile administrației publice locale pot înființa, organiza, administra și finanța servicii sociale cu caracter multifuncțional.

(2) Cotele de finanțare a serviciilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc pe baza standardelor de cost proporțional cu numărul

persoanelor cu dizabilități care au domiciliul/reședința în fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale partenere.

(3) Criteriile privind înființarea, metodologia de organizare, funcționare, finanțare, monitorizare și evaluare a serviciilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 32. – (1) Managementul de caz este metoda obligatorie de lucru, ghidată de abordarea centrată pe persoană, în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități.

(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2025, metoda managementului de caz, ale cărei standarde specifice minime obligatorii sunt prevăzute în Ordinul nr. 1218/2019 pentru aprobarea Standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități, poate fi exercitată independent, în condiții de liberă practică, de către persoanele prevăzute la art. 5 pct. 23 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care au o experiență documentată în domeniul dizabilității de cel puțin 5 ani și au urmat sesiuni de formare pe tema abordării centrate pe persoană.

(3) Autoritatea elaborează tematici de instruire a personalului desemnat să aplice metoda managementului de caz.

(4) Începând cu data de 1 ianuarie 2025, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București prin Compartimentul management de caz pentru persoane adulte cu dizabilități și monitorizare servicii sociale, organizat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 797/2017, cu modificările ulterioare, monitorizează modul de desfășurare a activității privind exercitarea independentă a metodei managementului de caz.

(5) În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ordinul nr. 1218/2019 pentru aprobarea standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități, se modifică în mod corespunzător.

(6) Costul standard pentru managementul de caz din cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități se stabilește prin hotărâre a Guvernului, în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, la propunerea Autorității.

Art. 33. – Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, punctele 9 și 23¹ se modifică și vor avea următorul cuprins:

„9. *atelier protejat* – program în cadrul căruia se pot desfășura forme de pregătire pentru muncă adaptate nevoilor persoanelor cu handicap, activități de instruire, dezvoltare personală sau perfecționare a abilităților; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi sau în centre rezidențiale;

.....
 23¹. *măsurile de protecție* – măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, referitoare la servicii sociale de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipa mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi și/sau centre rezidențiale;”

2. După articolul 11 se introduce un nou articol, art. 11¹, cu următorul cuprins:

„Art. 11¹. – (1) În vederea asigurării asistenței de recuperare/reabilitare, persoanele cu handicap au dreptul, anual, la tichete de valoare pentru terapia bazată pe recuperare medicală sau kinezoterapie, în funcție de diagnosticul principal și de fiecare dizabilitate, după cum urmează:

- a) 12 tichete pentru persoanele cu handicap grav;
- b) 6 tichete pentru persoanele cu handicap accentuat.

(2) Modelul și contravaloarea tichetelor prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului și se suportă din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, prin casa de asigurări de sănătate la care este înscris asiguratul sau din fonduri externe nerambursabile.

(3) Contravaloarea tichetelor prevăzute la alin. (1) se actualizează anual, prin hotărâre a Guvernului.

(4) Tichetele prevăzute la alin. (1) se acordă la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, pe baza planului de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv a programului individual de reabilitare și integrare socială al persoanei adulte cu

handicap, conform metodologiei de emitere, acordare, utilizare și decontare a tichetelor aprobată prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii și solidarității sociale.”

3. După articolul 20 se introduc trei noi articole, art. 20¹ – 20³, cu următorul cuprins:

„Art. 20¹. – (1) Persoanele cu handicap pot beneficia de locuință în cadrul rețelei de locuire incluzivă în baza evaluării nevoilor individuale de viață.

(2) Modalitatea de acordare, de organizare și funcționare, de finanțare și monitorizare a locuințelor din rețeaua de locuire incluzivă se stabilește prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Art. 20². – (1) Persoanele încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu pot primi un beneficiu pentru locuire, în condițiile legii.

(2) Beneficiul de locuire prevăzut la alin. (1) se suportă din bugetul de stat sau din fonduri externe nerambursabile, prin bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, prin transferuri către bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, la solicitarea fundamentată a acestora.

(3) Modalitatea de finanțare și de plată a beneficiului de locuire prevăzut la alin. (1), precum și condițiile de eligibilitate a beneficiarilor se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 20³. – (1) Persoanele cu handicap care părăsesc centrele rezidențiale publice și beneficiază de măsuri de dezinstituționalizare și de integrare în comunitate pot primi un beneficiu de tranziție, în condițiile legii.

(2) Beneficiul de tranziție prevăzut la alin. (1) se suportă din bugetul de stat sau din fonduri externe nerambursabile, prin bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, prin transferuri către bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, la solicitarea fundamentată a acestora.

(3) Modalitatea de finanțare a beneficiului de tranziție, precum și condițiile de eligibilitate a beneficiarilor se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

4. La articolul 24, alineatele (9) și (10) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(9) Persoanele cu handicap grav sau accentuat pot opta, la cerere, pentru acordarea gratuității la transportul interurban sau pentru acordarea de bonuri de carburant și/sau de bonuri valorice pentru alimentarea mijloacelor de transport electrice ori pentru decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea acestora, familiei, asistentului personal sau însoțitorului, fără a depăși suma de 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat; în această situație nu sunt aplicabile prevederile alin. (2) și (4); modalitatea de decontare se stabilește prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar indexarea limitelor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

(10) De prevederile alin. (9) beneficiază și părintele, tutorele, asistentul maternal sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap grav sau accentuat în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii.”

5. La articolul 24, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:

„(12) Modalitatea de acordare a bonurilor prevăzute la alin. (9) și (10) se stabilește de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, prin ordin al președintelui.”

6. La articolul 27, după alineatul (1¹) se introduce un nou alineat, alin. (1²), cu următorul cuprins:

„(1²) Persoanele adulte cu dizabilitate gravă sau accentuată, reprezentanții legali ai acestora, precum și reprezentanții legali ai copiilor cu dizabilitate gravă sau accentuată, beneficiază de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru tehnologii asistive și de acces, cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani.”

7. La articolul 45, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 45. – (1) Adultul cu handicap grav sau accentuat care nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului mediu pe economie poate beneficia de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist, în baza evaluării nevoilor individuale.”

8. La articolul 46 se introduce un nou alineat, alin. (2) cu următorul cuprins:

„(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2026, finanțarea sumelor prevăzute la alin. (1), se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în baza numărului de beneficiari comunicați de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.”

9. La articolul 51, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51. – (1) Persoana cu handicap poate beneficia de următoarele servicii sociale: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipa mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi și/sau centre rezidențiale.”

10. La articolul 51, alineatul (5) se abrogă.

11. La articolul 51, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(10) Finanțarea măsurilor de protecție se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.”

12. La articolul 51, după alineatul (10) se introduc două noi alineate, alin. (11) și (12), cu următorul cuprins:

„(11) Prin excepție de la prevederile alin. (10), până la data

de 1 ianuarie 2026 finanțarea măsurii de protecție de tip asistent personal profesionist se asigură în condițiile art. 47¹.

(12) Începând cu data de 1 ianuarie 2026, finanțarea sumelor prevăzute la art. 47 se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.”

13. La articolul 52, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 52. – (1) În vederea desfășurării unui tip de activități cu caracter inovator în domeniul protecției persoanelor cu handicap, furnizorii de servicii sociale acreditați pot înființa, administra și finanța centre-pilot, pentru o perioadă determinată de maximum 3 ani.”

14. La articolul 72, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) În vederea dezvoltării potențialului pentru muncă, persoanele cu handicap pot beneficia de pregătire pentru muncă sau activități de instruire, dezvoltare personală sau perfecționare a abilităților în cadrul atelierelor protejate organizate de structuri guvernamentale sau neguvernamentale, conform unei metodologii aprobate prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.”

15. La articolul 74, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea dezvoltării potențialului persoanelor cu handicap, acestea pot beneficia de servicii și activități de pregătire pentru muncă, precum și de angajare asistată.”

16. La articolul 74, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Modalitățile de organizare și funcționare, de evaluare și de referire a beneficiarilor pentru angajare asistată se aprobă prin ordin al

președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.”

17. După articolul 78 se introduce un nou articol, art. 78¹, cu următorul cuprins:

„Art. 78¹. – (1) În vederea dezvoltării potențialului de muncă, persoanele încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, cu vârstă activă de muncă, care urmează programe de pregătire pentru muncă, sau de angajare asistată sau activități de instruire, dezvoltare personală sau perfecționare a abilităților în cadrul atelierelor protejate pot beneficia, pe baza unei evaluări individuale, de un stimulent de inserție pe piața muncii, acordat la cerere, pe perioadă determinată, indiferent de venituri.

(2) Stimulentul prevăzut la alin. (1) se suportă din fonduri externe nerambursabile sau de la bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

(3) Metodologia de finanțare și de monitorizare a acordării stimulentului prevăzut la alin. (1) se aprobă prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.”

18. La articolul 89, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Programul individual de reabilitare și integrare socială a adultului cu handicap prevăzut la alin. (1) se comunică serviciului de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap care are obligația de a-l aduce la cunoștință managerului de caz definit la art. 5 pct. 23 din lege.”

19. La articolul 47¹, alineatul (1) se abrogă.

Art. 34. – La articolul 16 din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 21 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16. – (1) În scopul implementării prevederilor art. 33 din Convenție, se înființează câte un Punct de contact pentru implementarea Convenției în cadrul fiecăruia dintre următoarele ministere: Ministerul Educației, Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Culturii, Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Sportului.”

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 35. – (1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se emit și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, următoarele:

a) ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii și solidarității sociale prevăzut la art. 11¹ alin. (3) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege;

b) ordinele președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități prevăzute la art. 24 alin. (9) și (11) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

(2) În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se emit și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, ordinele președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități prevăzute la art. 72 alin. (4) și art. 78¹ alin. (3) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

(3) În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se emit și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, următoarele:

a) ordinele președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități prevăzute la art. 20¹ alin. (2) și art. 74 alin. (3), din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege;

b) hotărârile Guvernului prevăzute la art. 20² alin. (3) și 20³ alin. (3) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

Art. 36. – În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Hotărârea Guvernului nr. 548/2017 privind aprobarea condițiilor de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului personal profesionist, se modifică în mod corespunzător.

Art. 37. – În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare, vor fi modificate și completate corespunzător.

Art. 38. – Începând cu data de 1 ianuarie 2031, furnizorii de servicii sociale acreditați în condițiile legii nu mai pot înființa centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, cu excepția centrelor respiro/centre de criză.

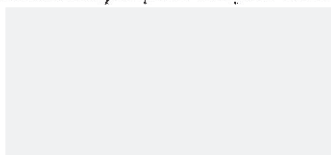
Art. 39. – Prevederile art. 33 pct. 16 și 19 din prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

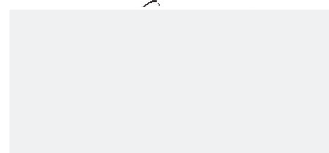
p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

p. PREȘEDINTELE
SENATULUI

VASILE DĂNIEL SUCIU

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București,
Nr.